

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Svmmvla Selectarvm Qvaestionvm Regvlarivm

Bonagratia <von Habsheim>

Friburgi Brisgoiae, 1665

§. 2. Quando Christus dominus sacramenta instituerit?

[urn:nbn:de:bsz:31-160625](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-160625)

stitutum esse completiue non immerito dici potest. Porro eundem fuisse instituendi modum Sacramenta Confessionis, Confirmationis & Extremæ Vnctionis docet S. Doctor D. 23. a. 1. q. 2. quæ pariter ab Apostolis instituta cæteroquin asseruit. Quæ omnia melius patebunt ex §. sequenti.

§. 2. Quando Christus Dominus Sacramenta instituerit?

Layman *tr. 1. de Sacramentis c. 5. n. 2.* Licet S. Bonaventuræ & Alensis doctrinam de Sacramentorum institutione tam acriter ab aliis perstrictam, in Tridentino non fuisse damnatam arbitretur, scribit tamen S. Bonaventuram 4. *Dist. 23. q. 2.* Alensem &c. docuisse Sacramenta Confirmationis & Extremæ Vnctionis ab Apostolis primum post Christi Ascensionem instituta fuisse, per inspirationem Spiritûs S. *Ad eum modum* inquit ex S. Bonaventura, *sicuti Apostoli per reuelationem Spiritûs S. formam Baptismi ad tempus mutarunt, vt baptizent in nomine Christi.* Cum verissima & communis sententia sit, quod Christus Sacramenta omnia ante Ascensionem instituerit, Apostolis tradiderit; non autem quædam postea reuelauerit, aut inspirauerit.

Re: Cer-

82. Certum est quod docet S. Doctor
in Breuiloquio citato, non eadem ratione sed
diuersimodè fuisse Sacramenta à Christo
D. instituta. Quadam, inquit, instituit con-
firmando, approbando & consummando, vt
Matrimonium & Pœnitentiam; quadam au-
tem insinuando & initiando, vt Confirmatio-
nem & Extremam Vnctionem; quadam verd
initiando & consummando, & in semetipso sus-
cipiendo, vt Sacramentum Baptismi, Eucha-
ristie & Ordinis. Hac enim tria & plenè insti-
tuit, & etiam primus suscepit. Huius porro
diuersimodæ institutionis hanc reddit ratio-
nem 4. Dist. 23. a. 1. q. 2. ex diuersitate Sa-
cramentorum acceptam; quadam enim, in-
quit, sunt Sacramenta communia legi veteri &
noua, quadam propriissima legi noua, quadam
medio modo. Communia sunt illa, quæ sunt
quodammodo ex dictamine nature, quod quia
semper idem manet, illa Sacramenta ab initio
cucurrerunt, vt Matrimonium & Pœnitentia,
secundùm quod Deo reconciliat, & hæc quidem
Dominus Iesus consummauit & confirmauit in
lege noua (dando scilicet perfectionem Sacra-
mentalem) non euacuauit; quadam sunt pro-
priissima legi noua, & hæc sunt quæ signant gra-
tiam in tali statu, qua propriè competit noua,
hæc autem duo sunt, Confirmatio & Vnctio. Vbi
signatur Gratia Spiritûs S. secundùm quam in-
ungitur quis in pugilem, vt pro Christo audeat
mori.

mori, & in Regem, vt in Regnum calorū possit
introyre tanquam in suū, hoc est noue legis pro-
prium; Ideo in veteri Testamento non habuerunt
certam figuram hæc duo Sacramenta, & quia
signant Spiritus S. Gratiam in aliqua abundā-
tia, & Spiritus Sanctus abundanter non fuit
datus, quousque Iesus non fuit glorificatus,
sicut dicitur Ioan. 7. Ideo hæc duo Sacramenta à
Christo fuerunt insinuata, sed post à Spiritu S.
fuerunt instituta. Quedam sunt Sacramenta,
quæ in veteri lege non fuerunt in veritate, sue-
runt tamen in figura & significatione, sicuti Ba-
ptismus, Eucharistia & Ordo, & quia Christus
legem impleuit, & figuras euacuauit, hæc tria
Sacramenta per seipsum instituit. Hactenus
S. Doctor. Pro quorū elucidatione quan-
tum ad Sacramenta Confirmationis & Ex-
tremæ Vnctionis, de quibus specialis est
quæstio, attinet; Sciendum circa institutio-
nem Sacramenti Confirmationis, tres præ-
cipuas esse Doctorum sententias. 1. docet
fuisse institutum, quando Christus *Matth.*
29. oblati sibi paruulis manus imposuit, ac
benedixit. 2. dicit institutum fuisse in vl-
tima Cœna, quando egresso iam Iuda Chri-
stus pulcherrimam illam ad Apostolos ha-
buit concionem, quam fusius enarrat S. Io-
annes c. 14. 15. 16. & 17. in qua Christus
sæpissimè promittit se missurum tum Apo-
stolis, tum alijs fidelibus Spiritum S. quo
tempore

tempore credibile est eum simul docuisse,
quâ ratione singulis fidelibus hic esset con-
ferendus.

Hoc apertè videtur docere D. Fabianus
Papa circa annum 237 Epistola secunda ad
Orientales c. 1. vbi ait: *In illa die Dominus
IESVS, postquam canauit cum Discipulis suis, &
lauit eorum pedes (sicut à Sanctis Apostolis præ-
decessores nostri acceperunt, nobisque relique-
runt) Chrisma conficere docuit.* 3. demùm sen-
tentia docet, hoc Sacramentum fuisse insti-
tutum Ioan. 20. Cum Christus dedit Apo-
stolis potestatem remittendi peccata, & di-
xit eis: *Sicut misit me viuens Pater, & ego mitto
vos &c.* tradens eis plenam potestatem. Hæ-
tres sententiæ licet videantur inter se admo-
dum differre, optimè tamen concilantur per
doctrinam Doctoris Seraphici, atque hæc
vicissim per eadem illustratur; præsertim si
ex Scoto apud Fabrum 4. *sententiarum. disp.*
27. *de Sacramentis c. 1.* aduerteris Christum
in vita sua, nunquàm suis manibus dedisse
Sacramentum Confirmationis, neque Apo-
stolos à Christo fuisse confirmatos per hoc
Sacramentum siue per hanc materiam &
formam, neque ipsos Apostolos per ali-
quod tempus eo usos fuisse, atque idè licet
in vita sua Christus hoc Sacramentum in-
stituerit, & tradiderit Apostolis, non tamen
dedit pro illo tempore, sed pro tempore fu-
turo

turo determinato à Christo, & manifestato
Apostolis per Spiritum S. qui vt Ministri &
Dispensatores, populis postmodùm ea, tem-
pore congruo exponebant, atque promul-
gabant: Quam etiã ob rem D. Thomas
p. 3. q. 72. a. 1. ad. 1. dicit Christum institu-
isse hoc Sacramentum non exhibendo, sed
promittendo, secundùm illud Ioan. 16. si
non abiero, Paraclitus non veniet ad vos; si au-
tem abiero, mittam eum ad vos. Ex his opti-
mè confirmatur, & absque ambiguitate de-
claratur S. Doctor, quando dicit Christum
Dominum instituisse Sacramentum Confir-
mationis & Extremæ Vnctionis insinuando
& initiando. *Insinuando* nãmque instituit
Matth. 19. vt vult i. sententia Sacramentũ
Confirmationis eodem modo, quo Sacra-
mentum Extremæ Vnctionis apud Marcum
6. De quo Concilium Trident. sess. 14. c. 1.
*Instituta, inquit, est hac SacraVnctio infirmorũ
tanquã verè & propriè Sacramentũ Noui Testa-
menti, à Christo Domino nostro, apud Marcum
quidem insinuatam, per Iacobum verò Aposto-
lum, ac Domini fratrem fidelibus commendatum
ac promulgatum &c. Initiando* itidem sacra-
mentum Confirmationis, fortè & Extremæ
Vnctionis (quamuis aliqui probabiliter et-
iam hoc institutum velint, tempore illo quo
Christus Dominus post Resurrectionem,
antequã ad cœlos ascenderet, Apostolis
diuersis

ditersis vicibus apparuit, & plenè de rebus
Ecclesiæ instruxit) instituit in vltima cæna,
quod volebat 2. sententia, quam propterea
Coninch q. 72. de Sacramentis a. 1. dub. 2.
& alij non immerito intelligendam dicunt
de inchoatione, non autem omnimodè de
perfecta institutione, quam postmodùm fecit,
quantum ad ministerium illud conse-
crandi Ioan. 20. de quo loquitur 3. sententia.
Quoad plenam denique executionem, quã-
do Collegium Apostolorum illud fidelibus
communi consilio promulgandum decre-
uerunt; Apostolus etiam Iacobus in sua Ca-
nonica scripto promulgauit iuxta S. Docto-
rem 4. Dist. 23. a. 1. q. 2. ad 2. vbi propterea
Institutionem Sacramentorū Apostolis tri-
buit, ita tamen vt sicut Deus operatur princi-
paliter & Sacerdos vt Minister, sic institutio Sa-
cramentorum respiciat Deum vt Auctorem, &
Apostolos vt Ministros in promulgando.

§. 3. Quid particula HOC,
& HIC, in verbis Conse-
crationis demonstrent?

Quidam, ait Tannerus disp. 5. q. 3. dub.
2. n. 27. docent demonstrare Panem, in
quibus sunt Alensis 4. p. q. 10. m. 4. a. 2. & Bo-
nauentura Dist. 8. p. 1. a. 1. q. 1. & Holhor,
qui